

Mit de snikke op stap deur Grunnegerlaand

„Als wij dit voor geld zouden doen, was de lol er gauw af. Wij krijgen wel eens een boekenbon of een leuk schaal-tje. En bloemen natuurlijk. De hele winter staat de kamer vol”.

Al vijf jaar zijn de dames Ruiter (47) en Kremer (66) uit Winschoten „mit de snikke op stap deur Grunneger laand”. Er is vrijwel geen dorp in de provincie waar ze niet „aangelegd” hebben. Letterlijk van Lauwerzee tot Dollard tou, van Drenthe tot aan 't Wad.

Mevrouw Ruiter: „Wij besluiten ons programma altijd met het Grunnegs laid. Dan moet je de mensen zien reageren. Ze schieten omhoog en zingen uit volle borst mee. Daar word je koud van. Die stoere mannen, zo uit de grond van hun hart...ontroerend. In Drenthe blijven ze, gek genoeg, gewoon zitten. „Ik heb u lief mijn heerlijk landje”; dat zal wel, maar in zo'n zaal merk je daar weinig van. Mevrouw Kremer komt zelf uit Drenthe en ze schaamt zich soms voor haar eigen volk”.

„Stiefkopp'n bint”, vult de laatste aan.

Zo'n zestig keer per seizoen trekt het duo er op uit. Weer of geen weer. Resultaat: 313 keer Snikke, 70 kerstavonden en 5 plakboeken vol herinneringen. Anderhalf uur amusement kunnen ze moeiteloos vullen, mevrouw Kremer aan de piano, mevrouw Ruiter met haar stem. Zesentwintig Groninger liedjes telt het repertoire. De meeste halen ze uit het Grunneger Zangboek. Daarnaast is de Lindenberg van meester Bleeker favoriet. „De olle speulman”, „t Sloap-laidje”, „'n Grunneger is altied nummer ain”, ze gaan er in als koek.

BEHOEFTE

Mevrouw Kremer: „Overall waar we komen, hebben we succes. Toen ik mevrouw Ruiter een jaar of acht geleden goed leerde kennen, rijpte bij ons het plan om kerstavonden te gaan verzorgen voor de Plattelandsvrouwen. De eerste keer sloeg meteen geweldig aan. Ik weet nog heel goed, dat was in Vriescheloo. En toen zijn we maar doorgegaan. Het Grunnegs programma is er later bijgekomen. Mevrouw Ruiter zag het in het begin niet helemaal zitten, maar ik heb steeds volgehouden, dat er grote behoefte was aan dergelijke voorstellingen. En kijk nu maar eens naar het resultaat.

We zouden met gemak elke avond weg kunnen. Ik denk dat we inmiddels zeker honderdvijftig keer nee hebben moeten zeggen.”

Rode draad in het programma is de snikke, die overal in de provincie even stil wordt gelegd. Mevrouw Ruiter „verkleedt” zich voor de gelegenheid als schippersvrouw („dat stelt weinig voor. Ik doe ook geen versierselen aan, want die vrouwen waren destijds heel arm”), blaast krachtig op de scheepshoorn en zingt haar openingslied: „mouder is de kovvie kloar”.

Ruiter: „Daarna zeg ik bijvoorbeeld: de snikke raist deur 't Grunneger laand. Zo komde'e op 'n zeker moment in de polder. En wat het onze Oostgrunneger dichter Hovinga doar 'n mooi laid op moakt. 't Hait: mien laand is groot van ainzoamhaid. En den zingen we van de drei olle wilgen, dei aan 't kaant van sloot stoan; net drei ol mann'n mit heur hann' hoog omhoog noar de steerns aan lucht”.

„Wij krijgen echt de leukste reacties. Onlangs nog in Spiekerboor. We stonden even te praten na afloop van een voorstelling, toen er een mevrouw met hoogrode kleur bij ons kwam met: „Nou is d'r alweer een pette vot”. Wij wisten meteen waar ze 't over had. Die kerels hebben dan een borreltje op en pakken de verkeerde pet als ze naar huis gaan”.

„Zo is't ook wel eens gebeurd, dat iemand tegen ons zei: „ik ken mie't allemaal zo goud veurstellen, wat ie zingen, want ik bin zulk snikjong west vrouger”. Jonge mensen weten dat natuurlijk niet meer, maar de snikke was een trekschuit. Het paard werd gemend door een snikjong. Winschoten had ook een snikke. Die ging op en neer naar Groningen. Dat is nog doorgegaan tot na de oorlog”.

Hoewel de dames veel optreden voor vrouwenverenigingen, bejaarden en gehandicapten, willen ze beslist niet alleen in die hoek gedrukt worden. Mevrouw Ruiter tovert trots een kladje tevoorschijn waarop de hoogtepunten vermeld staan: een avond met Toxopeus en zijn burgemeesters, een optreden voor Groninger notarissen, voor Winschoten naar Papenburg in Duitsland ter gelegenheid van een culturele week, een paar keer Op Roakeldais in Warfum, een studio-opname bij Radio Noord („fantastisch, dat zulke gewone vrouwen als wij dat mogen meemaken”) en niet te vergeten de drie keer dat ze, op uitnodiging van burgemeester Te Loo, de nieuw ingezetenen van Winschoten mochten vermaken („daar hebben we een mooie plank aan over gehouden met het wapen van Winschoten er ingekerfd”).

Tot nu toe heeft nieuwe burgerva-

der Koek zich nog niet gemeld, maar het duo heeft het volste vertrouwen dat ook hij binnenkort van zich zal laten horen.

GRUNNEGER CULTUUR

De dames koesteren geen plannen om hun programma ingrijpend te veranderen.

„Er komt natuurlijk wel es een liedje bij en je groeit natuurlijk met de mensen mee in de loop van de jaren; een heel andere aanpak zien we echter niet zitten. Bij Radio Noord zeiden ze: jullie moeten er een combo bij doen. Wij hebben meteen gezegd: geen sprake van, dat past niet bij onze leeftijd”.

„Het belangrijkste vinden wij dat de oude Grunneger cultuur niet verloren gaat. Daarom treden we ook voor jonge mensen op. Die kennen de liedjes van vroeger vaak niet meer. En weet je wat er dan gebeurt. Zo'n zaal is eerst rumoerig, daarvoor zijn het jongelui. Maar als we een poosje bezig zijn, worden ze stil en gaan luisteren. Dat zijn voor ons de dankbaarste momenten”.

Tekst:

HERMANN HOOGAKKER

